

Kuntoutusmallin toimivuus oppilaitosympäristössä

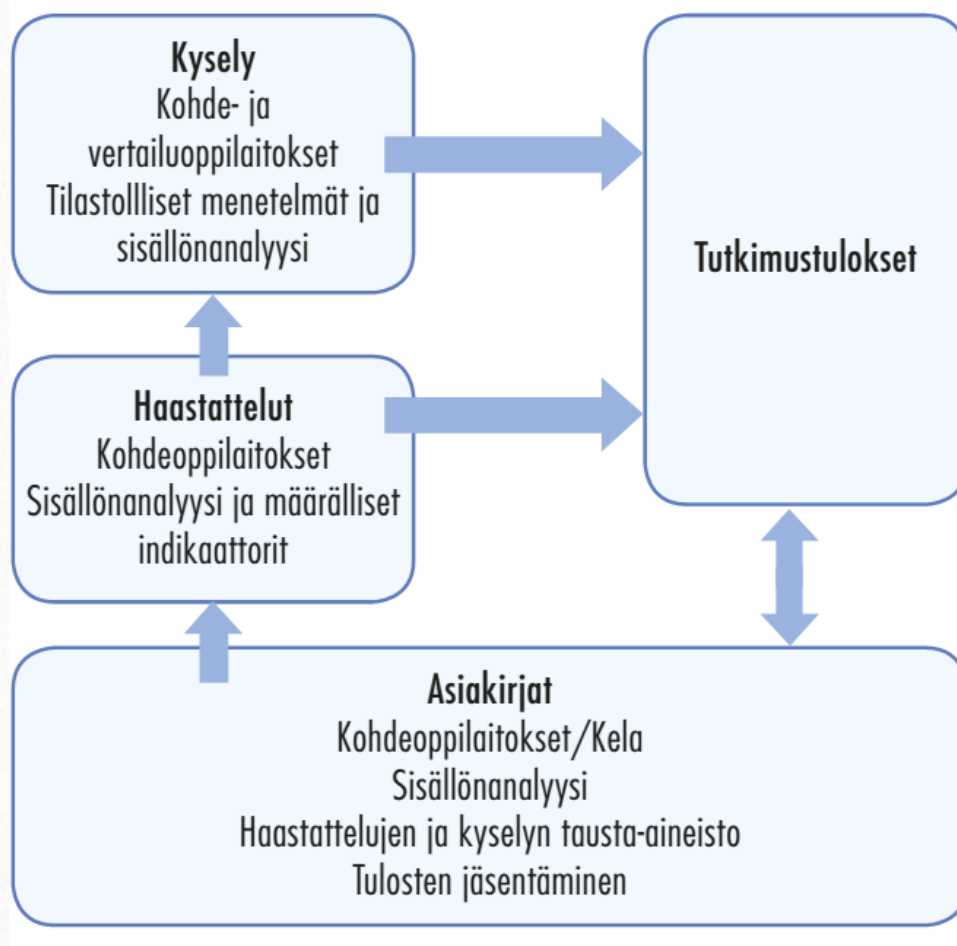
Kaija Miettinen
16.9.2014
Bovallius-ammattiopisto

Arviointitutkimuksesta

Arviointitutkimuksen tavoitteena oli tuottaa tietoa hankkeen toiminnasta ja toteutumisesta päätöksenteon pohjaksi ja mallin jatkokehittelyn perustaksi (Korkeakoski & Tynjälä 2010, 11).

Tutkimusmenetelmät

Arviointitutkimuksen oppilaitokset

Punaisella merkityt kohdeoppilaitoksia, sinisellä merkityt vertailuoppilaitoksia

Oppilaitos	Opiskelijoita	Erytis- opiskelijoita	Opetus- henkilöstöä	Kyselyyn vastannut
OSAO	6043	715 (12 %)	648	138 (21 %)
Jyväskylä	5667	597 (11 %)	350	81 (23 %)
Tavastia	2119	270 (14 %)	276	56 (20 %)
Hyria	2448	309 (13 %)	233	51 (22 %)

Lähde: Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmän raportit syksy 2012

Hankesuunnittelu oli onnistunutta

- hallinnonalojen välinen yhteistyö; KEELA, OPH, kuntoutuspalvelujen tuottaja, oppilaitos
- hyvin suunniteltu hanke, jolla oli selkeä tarve
- koulutuksen järjestäjät tukivat hanketta
- uusi, konkreettinen työväline oppilaitosten käyttöön

Oppilaitoksissa on järjestelmät avokuntoutuksen toteuttamiseen

- opinto-ohjaus
- erityisopetus
- opiskelijahuolto
- yksilölliset suunnitelmat (HOPS- ja HOJKS)
- opiskelijan opintojen yleinen tukeminen
- tarvitaan järjestelmän virittäminen, jotta avokuntoutus voidaan liittää osaksi toimintaa

Oppilaitoksen taustat ja toimintaympäristöt vaikuttavat

- historiallinen tausta
- maantieteellinen sijainti
- yhtenäinen vai hajallaan
- koulutusalat
- koulutuksen järjestäjän linjaukset ja strategiat

Hankkeella oli laaja vaikutus

- opiskelijarekrytointi toi tarpeet esille
- opetushenkilöstön tietoisuus ja osaaminen lisääntyivät
- toimintamuotoja mielenterveys-ongelmaisten opetuksessa tehostettiin
- kuntouttajien toimintavoista koettiin olevan oppilaitoksissa opittavaa

Opetushenkilöstön toiminta

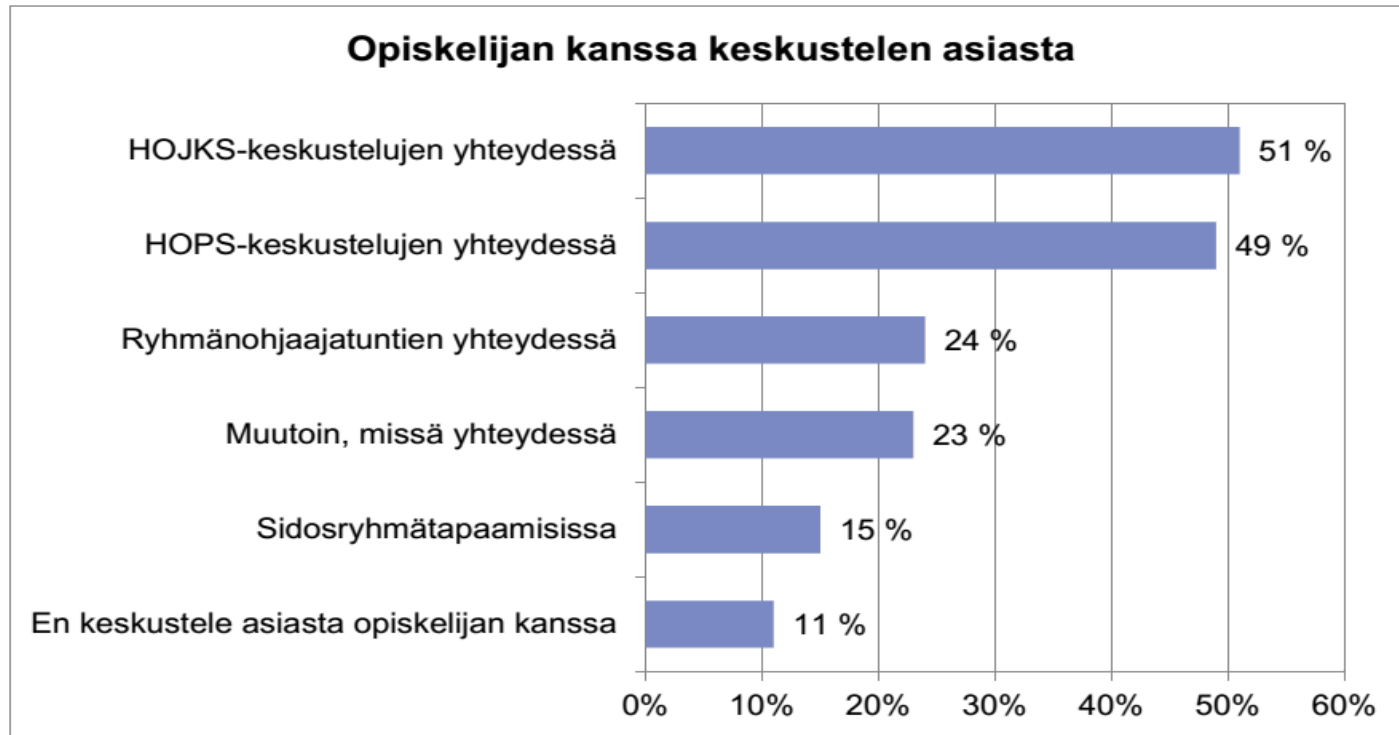
- opetushenkilöstö on valmis ottamaan kuntoutusajatuksen osaksi opetusta ja näkee sen hyvänä ratkaisuna
- oppimisen tukeminen on opetushenkilöstön työtä, hoito ja kuntoutus muiden asiantuntijoiden
- osaamista mielenterveysopiskelijoiden ohjaamisessa tarvitaan lisää

Tiedonsiirtyminen tuen tarpeista

Kuva 12. Tiedon siirron mekanismi (N = 326)

Keskustelupaikat opiskelijan kanssa

Kuva 13. Puheeksi ottamisen tilanteet (N = 326)

Keneltä opettaja saa tukea

Taulukko 6. Opettajien tuki (N = 326)

Aihe	Mainintoja	%
Kuraattorilta	159	49
Erityisopettajilta	126	39
Muilta opettajilta	126	39
Opinto-ohjaajalta	96	29
Terveystenhoitajalta	69	21
Opiskelijan ryhmänohjaajalta	39	12
Muulta henkilöltä, keneltä?	33	10
Esimieheltäni	29	9
Ohjaajilta/avustajilta/ammattimiehiltä	31	9
Sidosryhmän edustajalta, keneltä?	12	4

Askarruttavia asioita

- kuntoutustoiminnan jatkuvuuden varmistaminen oppilaitoksen arjessa
- toimijoiden erilaiset kulttuurit (lääkinnällinen kuntoutus/ammatillinen koulutus)
- toimijoiden erilaiset tavoitteet (kuntoutuminen/tutkinnon suorittaminen)
- nuoren opiskelijan diagnosointi

Tarkka ennakkosuunnittelu

- vuosikello ja säännölliset hakeutumisaajat
- kuntoutuskurssien sovittaminen oppilaitoksen lukuvuosisuunnitteluun
- toimijoiden nimeäminen, vastuut ja velvollisuudet on syytä sopia tarkasti ennen toiminnan aloittamista

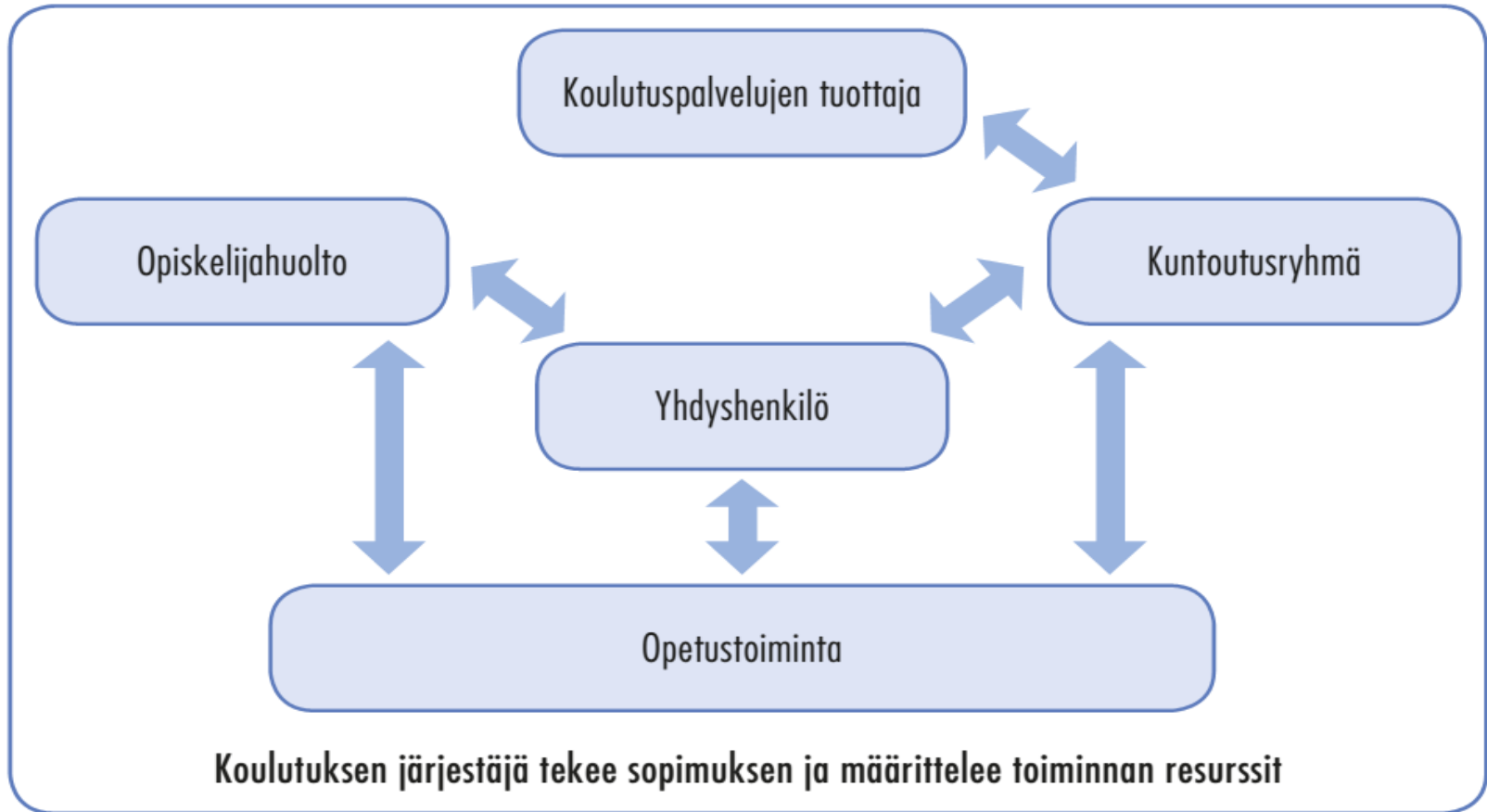
Oppilaitoksissa ollaan optimisteja

- kannustaminen, positiivinen suhtautuminen, välittäminen nähtiin tärkeiksi asioiksi
- mielenterveysongelmainen opiskelija on opiskelija muiden mukana, tuetaan kaikin keinoin, kun tarvetta on
- osaaminen lisääntyy yhteistyötä tehden

Porrastusmalli?

1. Oppilaitoksen tavanomainen opetus, ohjaus ja opiskelijapalvelut oppilaitoksessa
2. Erityisopetus oppilaitoksessa
3. Kevyt kuntoutustoiminta ilman B-lausuntoa (esim. Arkiryhmä ja Freedom -toiminnan kaltainen toiminta)
4. Kuntoutus B-lausunnon kanssa (Oppilaitos, Kuntoutuslaitos ja Kela)
5. Raskas kuntoutus (Kuntoutuslaitos ja Kela)

Avokuntoutusmalli?

Kuva 14. Avokuntoutusmalli tutkimustulosten viitekehyksessä

Avovastauksen viestiä

Nuoret eri aloilta voivat jakaa ajatuksiaan lähipäivillä, ei tarvitse olla yksin. Tuki tulee sinne, missä opiskellaan, eikä niin että nuoret siirtyvät tuen piiriin omiin terapiaoihin, joka on irrallaan opiskelusta ja opiskeluympäristöstä. Hanke mahdollistaa myös tukipalveluiden jatkumisen nuoren elämässä hankkeen päättymisen jälkeen. Suunnitelmallisuus ja jatkuvuus.